

Pestprotocol

**Basisschool
De Leilinde
Reusel**

**februari 2005
(aangepast oktober 2013)**

INHOUD

1.	Waarom wij kiezen voor een pestprotocol	3
2.	Achtergrondinformatie	5
2.1	Wat verstaan wij onder pesten?	5
2.2	Kenmerken van de pester	6
2.3	Kenmerken van de gepeste	7
2.4	Signalen, die wijzen op pestgedrag	8
3.	Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?	10
4.	Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordtesignaleerd?	12
5.	Achtergrondinformatie voor de leerkrachten en ouders	14
	Bijlagen:	
	Bijlage 1: Ik heb de pest aan pesten	15
	Bijlage 2: Analyseformulier pestgedrag	16
	Bijlage 3: Adviezen aan ouders van gepeste kinderen	17

1. Waarom wij kiezen voor een pestprotocol

Onze visie ten aanzien van onze school:

Als basisschool De Leilinde willen wij een afspiegeling zijn van de totale maatschappij waarin wij leven. Een maatschappij die democratisch is, waarin mensen voor hun mening mogen en durven uitkomen, en elkaars mening en ideeën kunnen respecteren. Het grote belang van het kunnen en willen leven in een maatschappij waarin niet gediscrimineerd wordt op basis van geloofs-overtuiging, culturele achtergronden, nationaliteit, of op welke wijze dan ook staat in ons onderwijs voorop.

*Het is in onze ogen van groot belang, dat de kinderen zich in onze school thuis voelen. Wij streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen, en ervaren dat er voor iedereen, ongeacht capaciteiten en vaardigheden, de nodige belangstelling en aandacht is. Een dergelijke werksfeer, ook wel pedagogisch klimaat genoemd, vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsleerresultaten en een positieve ontwikkeling van de kinderen. Belangrijk kenmerk binnen dit pedagogisch klimaat is dus een kindvriendelijke onderwijsleeromgeving, waarbij **een gevoel van veiligheid en geborgenheid** bij de kinderen de grondslag vormt.*

Binnen de school doen zich buitengewoon veel situaties voor, waarin kinderen zich heel kwetsbaar opstellen binnen de leerlinggroep, of bijvoorbeeld bij het spelen op het plein. Situaties, die gemakkelijk kunnen leiden tot gevoelens van ontevredenheid, jaloezie en je achtergesteld of zelfs genegeerd voelen. Dergelijke situaties leiden gemakkelijk tot pestgedrag. Er wordt een slachtoffer gezocht en gevonden. Er worden nog wat meelopers gezocht, en de basis voor een langdurige pestsituatie, met alle negatieve gevolgen van dien is gelegd en kan worden opgestart.

Pestgedrag is een niet te ontkennen fenomeen, dat zich de laatste jaren steeds meer voordoet bij zowel kinderen als bij volwassenen. Een fenomeen, dat zich op een brede schaal voordoet, niet alleen binnen het gezin, in de hobbyclub, kinderbeschermingstehuizen, de voetbalvereniging en in en rondom de school, maar zich ook op een nog veel bredere schaal voordoet binnen de samenleving. Daarbij denken we aan pestgedrag van volwassenen binnen de werkomgeving, vrouwen- en kindermishandeling, seksueel misbruik en ongewenste intimiteiten.

Pestgedrag in en rondom onze school belemmert niet alleen de voortgang van het onderwijsleerproces, doordat veel tijd aan de oplossing van dergelijk gedrag moet worden besteed, maar doet ook absoluut inbreuk op onze visie, dat wij in onze school een veilige en kindvriendelijke onderwijsleeromgeving willen nastreven.

En hoe kunnen kinderen, die hun onzekerheid en frustraties door middel van pestgedrag uiten, later als volwassenen op een respectvolle manier met andere mensen in de maatschappij omgaan?

Met behulp van dit pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar te maken.

Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen. Deze regels zijn in de leerlinggroepen duidelijk zichtbaar opgehangen, en met de kinderen besproken. Ook in de gangen van de school zijn deze regels duidelijk zichtbaar opgehangen. Bij de aanpak van gesignaleerd pestgedrag worden ook de ouders intensief betrokken, omdat pestgedrag zich niet alleen beperkt tot de school en omdat oorzaken van pestgedrag zeker niet alleen binnen de school, maar vaak ook buiten de school liggen.

Dit pestprotocol is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag
 - Het remediëren van pestgedrag
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren

Met dit pestprotocol hopen wij als leerkrachten van onze school, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

2. Achtergrondinformatie

2.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Het verschijnsel pesten is een zondebokfenomeen, dat inhoudt, dat leden van een groep om een bepaalde reden iemand lichamelijk of geestelijk flink pijn doen. Pesten kent duidelijk andere kenmerken dan plagen. Uit een plaagsituatie kan echter heel gemakkelijk een pestsituatie voortvloeien.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

PLAGEN

- Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.
- Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.
- Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').
- Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

PESTEN

- Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
- De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

GEVOLGEN

- 'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').
- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.

GEVOLGEN

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

2.2 Kenmerken van de pester

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pester' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal.
- Imiteert graag agressief gedrag.
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief.
- Heeft de neiging anderen te overroepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.
- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.

- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Schat situaties verkeerd in.
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

2.3 Kenmerken van de gepeste

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Gepeste' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gediensstig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.
- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

2.4 Signalen, die wijzen op pestgedrag

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen die herkenbaar kunnen zijn bij een gepeste:

1. Het kind heeft blauwe plekken, of schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, en 'verliest' sportkleren en eigendommen. Let zeker op, als het kind normaliter niet slordig is. Ook als het niet weet hoe de signalen er gekomen zijn, of excuses zoekt, is er vaak meer aan de hand.
2. Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het kind is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.
3. In sommige gevallen is het kind onhandelbaar, agressief en overspannen.
4. Het kind staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
5. Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
6. Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
7. De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
8. Het kind is vaak afwezig, letterlijk en figuurlijk. Het kind vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestresst, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

Signalen die herkenbaar zijn voor een pester:

- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen en besmeurde of gescheurde kleren van de slachtoffers, die zich hebben verdedigd.
- Zijn vriendjes zijn volgzaam meelopers, die wachten op instructies van de pester.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het kind verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pester is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pester kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.

- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volgbaar en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

3. Op welke wijze wordt op de Leilinde gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag? (preventie)

Ter voorkoming van pestgedrag zijn in onze school de volgende maatregelen genomen en wordt in onze school de volgende werkwijze gehanteerd.

1. In de eerste vier weken van het schooljaar wordt gericht aandacht besteed aan het pedagogisch klimaat. Hiervoor worden de lessen vanuit Leefstijl ingezet. Het pesten komt ter sprake en leerkrachten maken met leerlingen afspraken:
 - De leerlingen maken met de hele groep een anti-pestplaat. Daarop kan bijvoorbeeld staan dat in hun klas het pesten absoluut niet thuis hoort. Deze plaat hangt het hele jaar ergens in de klas aan de wand.
 - Op school is een leskist pesten aanwezig met daarin onder andere een videoband en een brochure over pesten . De leerkracht gebruikt deze materialen om het pestprobleem bij de kinderen onder de aandacht te brengen.
 - De leerkracht legt de kinderen een anti pest-contract voor. Hij bespreekt deze overeenkomst met de leerlingen en die ondertekenen het contract. Leerlingen die erg veel moeite hebben met het ondertekenen mogen dit nalaten.
 - In de groepen 1-2 wordt na de herfstvakantie het pestprobleem aan de orde gesteld door middel van prentenboeken en praatplaten.
2. Op de Leilinde wordt gewerkt met de methode Leefstijl. Dit is een methode ter bevordering van de sociale en emotionele vorming van de kinderen.
 Binnen deze methode wordt pesten regelmatig aan de orde gesteld. Een van de belangrijkste peilers van deze methode is het bevorderen van wederzijds respect en waardering van de leerlingen onderling, met als uitgangspunt.

Alle mensen verschillen onderling, qua uiterlijk, qua persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten. Ieder mens heeft het recht om, ongeacht zijn uiterlijk, persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten, 'zichzelf' te kunnen zijn, en als zodanig te worden gerespecteerd door zijn medemensen.

3. De leerkrachten hebben kennis en inzicht m.b.t. alle aspecten van pestgedrag, en zijn vaardig in het signaleren en remediëren van pestgedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van dit pestprotocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen (zie de groepsmappen in alle leerlinggroepen).
4. In alle groepen worden duidelijke gedragsregels ten aanzien van 'pestgedrag' gehanteerd, die in het begin van ieder schooljaar met de leerlingen worden besproken. In de midden- en bovenbouwgroepen (groep 3 t/m 8) zijn de gedragsregels op schrift gesteld en hangen duidelijk zichtbaar voor alle leerlingen op posterformaat in de gangen van de school.
De regels bestaan uit een viertal "kapstokregels" waaraan het totale leerlinggedrag binnen school opgehangen kan worden.
5. De leerkrachten informeren de ouders jaarlijks over dit pestprotocol tijdens de informatieavond aan het begin van het schooljaar. Daarbij wordt tevens aangegeven op welke wijze leerkracht en ouders contact houden indien een voorval van pesten aan de orde is.
6. Op de speelplaats wordt door de leerkrachten actief gesurveilleerd. Dit houdt in dat zij een kwartier voor tijd aanwezig zijn, daadwerkelijk ingrijpen indien er zich ongeregelde heden voordoen en gebeurtenissen doorgeven aan de betreffende leerkracht zodat er, indien nodig, actie ondernomen kan worden.
7. Positief gedrag van leerlingen ten aanzien van het pestprobleem worden besproken in de groep en gecompimenteerd.
8. Leerkrachten zijn alert op verbale en non-verbale uitlatingen van kinderen die de sfeer negatief beïnvloeden en vervolgens pestgedrag in de hand zouden kunnen werken. Vervolgens treden zij ook op tegen deze uitlatingen.
9. In het Leilindeblad wordt jaarlijks het probleem pesten onder de aandacht van de ouders gebracht en tevens wordt de aankondiging van het thema pesten in de groepen gedaan.

4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

In situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, wordt het volgende stappenplan gehanteerd:

Waarschuwingsfase

Als pesten zich voordoet:

De signalerende leerkracht geeft de informatie door aan de leerkracht van de pester en de leerkracht van de gepeste. Zij bespreken samen met de leerlingen de pestsituatie. Ook de ouders/verzorgers kunnen pestsignalen aan de desbetreffende leerkracht doorgeven.

De ouders/verzorgers worden vanaf de eerste signalen betrokken bij de aanpak van het pestprobleem. Zij worden op de hoogte gesteld van de signalen en betrokken bij de oplossing. Als we het over de ouders hebben bedoelen we daarmee zowel de ouders van de gepeste leerling als de ouders van de pesters.

De pester wordt duidelijk gemaakt wat er in zijn handelen foutief is en dat er bij een volgende pestsituatie harder opgetreden zal worden.

De informatie komende uit bovengenoemde signalering wordt vastgelegd door de leerkracht van de pester m.b.v. het formulier Analyse pestgedrag (zie bijlage 2) en dit formulier wordt bewaard in de dossiers van de kinderen.

Handelingsfase

Na een tweede overtreding treedt de vijf-sporen aanpak in werking.

Deze aanpak is gericht op alle betrokkenen bij het pestprobleem:

- De gepeste leerling
 - De pester
 - De leerkrachten
 - De ouders
 - De zwijgende groep mede-leerlingen
1. Er volgt wederom een gesprek tussen de leerkrachten en de pester en de gepeste. De situatie wordt besproken en verhelderd en er wordt herinnerd aan eerder gemaakte afspraken.
 2. De ouders van de pester en de gepeste leerling worden door de betreffende leerkracht op de hoogte gebracht en daarbij wordt aangegeven dat een en ander binnen school besproken gaat worden.
 3. Met de zwijgende groepen leerlingen uit de klas van de pester en de gepeste wordt een en ander besproken. Samen met hen wordt gezocht naar oplossingen.

Tevens wordt met de zwijgende groep besproken om niet passief te zijn, maar actief stelling te nemen tegen pesten.

4. De leerkracht van de betreffende leerling bepaalt in overleg met IB of directie een geschikte straf voor de pester.
5. De leerkracht licht daarover de ouders in.
Met de ouders wordt de vervolgpcedure besproken. Ook kunnen zij aangeven in welke mate zij bij het vervolg betrokken willen worden.
6. De leerkracht van de pester legt wederom alle relevante gegevens vast op een analyseformulier pestgedrag. Dit formulier wordt bewaard op een door het team vastgestelde plaats. (Zie waarschuwingsfase)
7. De leerkracht van de gepeste zorgt voor positieve ondersteuning van deze leerling. Hij probeert ook om de gepeste de steun van de zwijgende groep te laten ervaren.
8. De leerkracht van de pester dient deze leerling positieve aandacht te geven.
In gespreksvorm wordt met de leerling het volgende besproken:
 - De leerkracht probeert de oorzaak van het pesten te achterhalen.
 - Waarom pest jij?
 - Kan ik me anders gedragen?
 - Wat zijn de gevolgen voor iemand die gepest wordt?
 - Hoe een pester op den duur een gepeste kan worden.

Wat als het pesten zich blijft herhalen?

1. De ouders van de pester worden weer uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht en IB of directie. Daarbij is van groot belang dat de oorzaak van het pesten achterhaald wordt.
Gezamenlijk wordt besproken wat eventuele verdere stappen zouden kunnen zijn.
Vervolgens wordt een plan van aanpak vastgesteld wat schriftelijk wordt vastgelegd.
Met de ouders kunnen ook de adviezen aan ouders van gepeste kinderen besproken worden. (Zie bijlage 3)
2. De pestsituatie wordt binnen het team besproken. Eventuele tips of oplossingen worden besproken en in boven vermeld plan meegenomen.
3. In die situaties, waarin de remediëring van het pestgedrag problemen geeft, wordt de assistentie van een of meer hulpverlenende

instanties (te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het pestgedrag) ingeschakeld.

5. Achtergrondinformatie voor leerkrachten en ouders:

- *Pesten, gedaan ermee...*, Gie Deboutte
- *Pesten; wat is het, wat doe je eraan?*, Gie Deboutte
- *Eerste hulp bij gedragsproblemen*, Luc Koning
- *Energize!, groepsactiviteiten voor groot en klein*, Stichting Lion's Quest
-

Ook via Internet kunt u veel informatie vinden over pesten:

- www.pesten.startpagina.nl
- www.pestweb.nl

Bijlage 1: Ik heb de pest aan pesten

PESTEN MAG NIET !!!

Pesten is andere kinderen lastig vallen, door te slaan, te schoppen of te schelden. Maar anderen uitlachen, bespotten en zelfs andere kinderen niet laten meespelen, is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet beschadigen of dingen afpakken, is ook pesten. Op onze school doen wij dit niet.

WORD JE ZELF GEPEST ?

Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem door er met anderen over te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester, en vertel eerlijk wat er is gebeurd.

ZIE JE PESTEN ?

Doe vooral niet mee. Meepesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent dat er wordt gepest. Laat de gepeste leerling niet alleen, maar laat hem met jou meespelen. Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester.

BEN JE ZELF DE PESTKOP ?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten en maak het weer goed met degene die je hebt gepest. Geen mooie praatjes, maar het ECHT goed menen, zodat het pesten stopt.

SAMEN MET ALLE MEESTERS, JUFFROUWEN EN LEERLINGEN, DOEN WIJ ER ALLES AAN OM VAN ONZE SCHOOL EEN PESTVRIJE SCHOOL TE MAKEN EN ONZE SCHOOL PESTVRIJ TE HOUDEN.

(Uit: Pesten, gedaan ermee, Gie Deboutte)

Bijlage 2: Analyseformulier 'pestgedrag'

LEERLINGGROEP:	DATUM:
NAAM LEERLING (de pester):	
NAAM/NAMEN OVERIGE BETROKKE(N): (gepeste, meeloper(s))	
KORTE BESCHRIJVING VAN DE PESTSITUATIE:	
ONDERNOMEN STAPPEN (gesprek pester + gepeste, etc.):	
GEMAAKTE AFSPRAKEN:	

Bijlage 3:

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kun je de ouders van de pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Niemand zal dat ontkennen.

- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als je kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk samen met je kind videobanden over pesten.
- Als van je van je kind er met niemand over mag praten, steun dan je kind, geef het achtergrondinformatie en maak je kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken. Voordat je dit belooft, is het raadzaam de school te vragen of ze dit probleem ook daadwerkelijk voorzichtig aanpakt.
- Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport, zodat hij in een spel of motorische vaardigheid kan uitblinken.
- Wordt je kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig mag zijn.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met je kind. Doe dat niet op negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: 'wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?'
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat je kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij je kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.
- Laat je kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining, te geven door RIAGG of Onderwijsbegeleidingsdienst op school. Sta dus niet toe dat je kind voor de zoveelste keer buitengesloten wordt, nu door het naar een instantie buiten school toe te sturen.
- Beijver je ervoor dat de school sociale vaardigheidstrainingen geeft aan alle leerlingen.
- Accepteer de situatie niet. Als de school niet wil meewerken, schakel dan de vertrouwenspersoon op school in om aan de ongezonde situatie voor je kind een einde te maken.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind

- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Adviezen aan alle andere ouders

- Neem het probleem serieus: het kan ook jouw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Vraag om toezicht op het schoolplein.
- Praat met je kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen, hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas wordt gepest.
- Geef af en toe informatie over pesten: wie doen het, wat doen zij en waarom?
- Corrigeer je kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer je kind voor anderen op te komen.

Protocol Gebruik Internet basisschool De Leilinde

Wat is een protocol?

Een protocol is een lijst met afspraken die je met iemand maakt. In een protocol staan dus regels waaraan je je moet houden. Als je akkoord gaat met die regels kun je dat laten zien door het protocol te ondertekenen. Dat betekent dus wel dat wij ervan uitgaan dat je je aan die regels gaat houden.

Neem deze afspraken heel goed in je op. Pas dan kun je gaan internetten.

De afspraken

- Ik zal nooit mijn persoonlijke informatie doorgeven op Internet zoals: mijn achternaam, adres en telefoonnummer, het telefoonnummer van mijn ouders of het adres van mijn school zonder toestemming van mijn juf of meester.
- Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). Ik zoek geen woorden die te maken hebben met grof woordgebruik, seks en geweld. Bij twijfel overleg ik met de meester of juf.
- Bestanden van Internet naar je eigen computer halen heet downloaden. Je mag geen enkel bestand downloaden.
- "Chatten" is op school niet toegestaan. Dat mag alleen als de juf of meester opdracht geeft om te chatten. Gebruik van MSN is dus ook verboden.
- Vertel de meester of juf meteen als je informatie ziet die volgens jou niet door de beugel kan.
- Ik zal nooit afspreken met iemand die ik "online" op Internet heb ontmoet, (chatten mag immers niet).
- Ik zal nooit een foto of iets anders van mijzelf per e-mail versturen zonder toestemming van mijn meester of juf.
- Als ik een mailtje verstuur gebruik ik geen vervelende en groffe woorden.
- Ik stuur geen mail met de bedoeling iemand te pesten.
- Ik zal nooit op e-mailberichten antwoorden die onprettig of raar zijn. Het is niet mijn schuld dat ik zulke berichten krijg en vertel het meteen mijn meester of juf, zodat zij maatregelen kunnen nemen.
- Houd er rekening mee dat we regelmatig kijken of je correct aan het internetten bent.
- Tijdens de pauzes wordt er niet gecomputerd!

Internet Protocol bs De Leilinde

1. **Ik geef nooit persoonlijke gegevens door zonder toestemming.
*)**
2. **Ik verstuur nooit een foto of iets anders van mijzelf per e-mail. *)**
3. **Ik maak nooit een afspraak met iemand die ik op het internet heb ontmoet.**
4. **Ik antwoord nooit op rare of onprettige berichten.
(Ik vertel het wel meteen aan de meester of juffrouw!)**
5. **Ik let steeds op mijn woordgebruik: In mijn mailtjes gebruik ik altijd nette taal.**
6. **Ik ga niet op zoek naar sites met seks en geweld. *)**
7. **Ik vertel het de meester of de juffrouw meteen als ik op internet ergens van ben geschrokken.**
8. **"Chatten" is op school niet toegestaan.
Gebruik van MSN is dus ook verboden. *)**
9. **Ik gebruik geen mail om iemand te pesten.**
10. **Ik download geen enkel bestand naar de computer van de school. *)**
11. **Ik spreek met de juf of meester af wanneer en hoe lang ik op Internet mag en welke programma's ik mag gebruiken.**
12. **Ik mag alleen met toestemming van de meester of juf iets uit printen.**
13. **Ik weet dat ik één maand niet mag computeren wanneer ik me niet houd aan deze afspraken.**

*) Bij twijfel overleg ik met de meester of juf.

Handtekening _____

Afspraken computergebruik bs De Leilinde

1. Tijdens het werken aan de computer:

- wordt er géén muziek op de achtergrond afgespeeld.
- worden er geen spelletjes gespeeld.
- worden er géén clipjes afgespeeld.
- worden er géén filmpjes van YouTube of andere websites afgespeeld.
- met een programma met geluid (met koptelefoon) maak je zelf geen onnodig geluid.
- zorg je er voor dat je andere kinderen niet stoort of afleidt.
- mag je niet eten, drinken of snoepen
- mag je alléén printen met toestemming van de meester of de juf

2. Andere afspraken:

- Er wordt tijdens de pauzes niet gecomputerd
- Je mag nooit inloggen onder de naam van iemand anders.
- Er passen hoogstens twee kinderen achter de computer.
- Je loopt niet van je plaats met de koptelefoon op.
- Als je beurt of de tijd om is log je uit.
- Je sluit de computer af als je de laatste gebruiker bent.
- Materiaal dat je tijdens je computerbeurt hebt gebruikt ruim je op als je stopt.
- Het gebruik van internet is alleen toegestaan als je een opdracht voor school moet maken.
- Chatten, sms-berichten versturen, weblogs bekijken, filmpjes bekijken, downloaden/uploaden van bestanden en (online) spelletjes zijn niet toegestaan.
- Het downloaden van illegale bestanden is verboden.
- Het is verboden iets aan te sluiten of los te koppelen aan de achterkant van de computerkast.